

ARCIDIECÉZNÍ CHARITA PRAHA

Bulletin speciál

Číslo 9
17. září 2018

Nenechte si ujít 27. BENEFIČNÍ KONCERT pro Českou nemocnici v Ugandě

Na slavnostním koncertě zazní v podání Symfonického orchestru hl. m. Prahy Symfonie č. 5 Osudová Ludwiga van Beethovena. Orchester řídí Tomáš Brauner. Posluchači se mohou těšit také na Dětský pěvecký sbor Rolnička Praha,

který vystoupí se sopranistkou Lucií Silkenovou.

Koncert moderuje a udílí cenou Ceny Charity 2018 provází Vladimír Kořen. Koncert se uskuteční pod záštitou a za účasti pražského arcibiskupa kardinála Dominika Duky. □

Beethoven:
**SYMFONIE
č. 5
OSUDOVÁ**

Smetanova síň
Obecního domu v Praze 1
středa 31. října 2018
od 19 hodin

Vstupenky je možné zakoupit na www.praha.charita.cz nebo v prodejní síti Ticketportal.

Nemůžete-li se koncertu zúčastnit a chcete-li podpořit jeho účel, zašlete, prosíme, finanční dar na bankovní účet veřejné sbírky na podporu České nemocnice v Ugandě:
749126/5500
Děkujeme!

ADOPCE NA DÁLKU® pomáhá už čtvrt století

Prostřednictvím programu Adopce na dálku® pomáhá Arcidiecézní charita Praha 25 let – tedy od roku 1993. První indiští školáci, kteří usedli do lavic díky podpo-

ře českých dárců, jsou dnes už třicátníci.

Který den nového školního roku spustili v Arcidiecézní charitě Praha Adopci na dálku, si

už dnes nikdo z pamětníků nevzpomíná. V začátcích pomoci totiž neexistovala elektronická evidence.

Pokračování na straně 14.

Milí přátelé,

dostáváte do rukou Bulletin Arcidiecézní charity Praha. Mám radost z úspěchů, kterých jsme v uplynulých měsících dosáhli a které s vámi sdílíme na následujících stránkách. Použití slovo „úspěch“ v souvislosti s prací Charity je možná trochu zvláštní,

neskromné a sebevědomé. Ale proč ne.

Naším úspěchem je, když někomu pomůžeme postavit se na vlastní nohy. Jako 1 100 maminkám, které prošly Azylovým domem Gloria, nebo panu Josefovi v naší Poradně pro lidi v tísní. Naším úspěchem je, když podpoříme lidi v tom, aby naplno využili svůj potenciál. Mám na mysli 32 tisíc dívek a chlapců z programu Adopce na dálku®.

Za úspěch považuji i to, že na to nejsme sami a že máme kolem sebe tisíce laskavých lidí s dobrým srdcem, kteří s námi potřebným pomáhají. Jedním z nich jste i Vy. Děkuji Vám! A přeji Vám hodně radosti, kterou zažíváme i my v Charitě, když se dílo daří a když můžeme být někomu prospěšní.

S úctou

Ing. Jaroslav Němec
ředitel Arcidiecézní charity Praha

MOZAIKA UDÁLOSTÍ

➤ ThDr. Jan Balík, PhD. byl od 1. července 2018 jmenován **prezidentem** Arcidiecézní charity Praha a biskupským vikářem pro diakonii.

➤ Arcidiecézní charita Praha připravuje rekonstrukci objektů v areálu fary ve Svárově, které budou sloužit jako **byty pro sociálně potřebné** a jako zázemí pro sociálně aktivizační služby.

➤ Díky darům českých dárců zakoupila Česká nemocnice v Ugandě **dva nové přístroje**, které analyzují celkový krevní obraz a provádějí jaterní a ledvinové testy. Práce laboratoře, která je součástí nemocnice, bude díky nim rychlejší a efektivnější.

➤ Arcidiecézní charita Praha **rozšířila pomoc lidem bez domova**. Každý všední den od 11 hodin vydává polévku, čaj a další potravinovou pomoc na Kobyliském nám. v Praze 8. Lidé bez přístřeší mohou přijmout podporu Charity, která by jim pomohla při návratu zpět do společnosti.

➤ Letos po dvanácté proběhla **štafeta Corpus Domini** z Prahy do italského Orvieta. Více než tisícovka poutníků si připomněla kořeny svátku Božího těla, které sahají do 13. století a jsou spjaty s českým knězem Petrem a jeho cestou z Prahy do Itálie. Akci zorganizovala Arcidiecézní charita Praha.

➤ V Zambii investuje Arcidiecézní charita Praha do **kvality místních škol**. V ZŠ Rodwell Mwepu v Solwezi vybavila učebnu počítači a zrenova-

vala dvě třídy spolu s kanceláří učitelů.

➤ **Nové kompenzační pomůcky** pořídila charitní půjčovna v Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi. Nabídka pomůcek byla rozšířena o polohovací lůžko, invalidní vozík a dvě pojízdná klozetová křesla.

➤ V Ugandě podpořili dárci v programu Adopce na dálku® vzdělání **hluchoněmých dětí**. Studují na speciální škole, jejíž výuka je přizpůsobena jejich potřebám. □

Azylový dům Gloria slaví 10. narozeniny. ZACHRÁNIL 1 100 MAMINEK A JEJICH DĚTÍ

Od roku 2008 pomáhá Azylový dům Gloria maminkám, které prožily traumatické chvíle, nemají střechu nad hlavou, ani dostatek financí, aby se postaraly o sebe a své děti. V azylovém domě nacházejí přechodné ubytování a podporu v tom, aby našly cestu zpět do běžné společnosti.

Jarmila Lomozová, zástupce ředitele Arcidiecézní charity Praha, vysvětluje, s jakým životním příběhem se v azylovém domě ženy ocitají nejčastěji: „Asi polovina žen zažila domácí násilí. Nežádá se stávkou, že maminka zaklepe na dveře Glorie s dítětem v náručí a igelitkou v ruce. Ve strachu před násilníkem opustila vše. Mnohdy bohužel po dlouhých letech utrpení. Zaujal mě také příběh jedné mladé dívky. Měla před maturitou. Otěhotněla. U rodičů pomoc nemohla hledat. Uvažovala o potratu. Učitelka ve škole jí dala kontakt na Arcidiecézní charitu Praha. Po návštěvě Azylového domu a po poradě s pracovníky domova se rozhodla miminko porodit. Čeká ji překonání ještě hodně těžkostí, ale už nyní s úlevou říká, že své rozhodnutí vnímá jako správné.“

Azylový dům Gloria sídlí v Praze uprostřed barrandovského sídliště v objektu bývalé mateřské školy. Ten Charita před deseti lety opravila pro účely azylového domu, stacionáře pro seniory a domova pro lidi s Alzheimerovou chorobou. Azylový dům má 20 pokojů a všechny jsou plně obsazené.

Pro děti z Azylového domu Gloria připravila NADACE AGEL již tradičně oslavu Dne dětí. Dušana Chreneková, předsedkyně dozorčí rady NADACE AGEL, předala všem dětem dárky.

Charita v Kralupech nad Vltavou PŘEMĚNÍ KASINO v centrum pomoci PRO LIDI V NOUZI

Farní charita Kralupy nad Vltavou zakoupila díky evropským dotacím dům v centru města v Riegrově ulici. Objekt, v němž donedávna fungovala herna, promění v sídlo svých sociálních služeb pro lidi v nouzi. Zázemí zde najde také keramická dílna a obchůdek pro širokou veřejnost. Dům nyní prochází rekonstrukcí. Jeho otevření plánuje Farní charita na podzim tohoto roku.

Farní charita Kralupy nad Vltavou potřebuje nové prostory, vysvětluje její ředitelka Barbora Kovářová: „Naše činnost se rozšiřuje. Provozujeme sedm sociálních služeb a řadu dalších projektů na pomoc potřebným. V roce 2010 jsme získali dům v Sokolské ulici. Od té doby jsme založili dal-

ší služby, které jsou nyní v pronajatých prostorech. To je pro nás dlouhodobě cenově nevýhodné, proto je chceme přestěhovat do vlastního. Nové prostory nám navíc umožní naše stávající služby rozšířit a zvýšit jejich kapacitu.“

Ve dvoupodlažním domě v Riegrově ulici, který kralupští

znají pod názvem „Na Františku“, bude sídlit Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – Klub Rep Sun. Jeho cílem je vytvářet bezpečné a příjemné prostředí pro děti a mládež ve věku od 6 do 26 let, pomoci jim se školní přípravou, s výběrem budoucího povolání či s mezilidskými vztahy. Zázemí zde najde také Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi – Centrum Čtyřlístek, které pomáhá rodinám jako celku i rodičům s výchovou a vzděláváním dětí. Učí, jak aktivně trávit volný čas, a poskytuje také terénní služby. Ve střešní nástavbě domu vzniknou dva azylové byty.

NOVÝ DŮM SE OTEVŘE I VEŘEJNOSTI

Riegrova ulice se nachází v centru města, poblíž hlavního kralupského náměstí, kostela, obecního úřadu či informačního centra. Ulice je pěší zónou. Barbora Kovářová vysvětluje: „Chceme využít toho, že je dům v tak příjemné a atraktivní lokalitě. Vedle sociálních služeb pro potřebné plánujeme dům „Na Františku“ otevřít i široké veřejnosti. Svě místo tu najde keramická dílna s kurzy pro děti i dospělé a charitní obchůdek.“

Nákup a rekonstrukci domu umožnil Farní charitě grant z evropského programu IROP Střední Čechy. Rekonstrukce probíhá od dubna do listopadu tohoto roku. Brzy se tak začne psát nový příběh domu „Na Františku“, ve kterém už nebude místo pro zatemněná okna a noční život herna. □

ZEMŘELÝ PŘIŠEL DO PORADNY PRO POMOC. Žádný thriller, ale příběh se šťastným koncem

Ojedinelý případ řešila v uplynulých měsících charitní Poradna pro lidi v tísni v Pernerově ulici v pražském Karlíně. Obrátil se na ni muž, který byl podle úřadů zesnulý. Neměl bydlení, peníze, doklady, a tak ani nárok na sociální dávky.

Pan Josef žil několik let v zahraničí jako bezdomovec. Když chtěl odcestovat zpět do České republiky, obrátil se na české velvyslanectví s žádostí o nové doklady. Ty původní pozbyly platnost. Velvyslanectví zjistilo, že pan Josef v roce 1992 podle matricy zemřel.

S návratem do vlasti pomohla panu Josefovi místní Charita. V Praze se obrátil na Arcidiecézní charitu. Případ převzala Poradna pro lidi v tísni. Vzhledem k tomu, že pan Josef neměl po příjezdu žádný platný doklad totožnosti, nemohl požádat o jakoukoliv dávku ze systému pomoci v hmotné nouzi. Neměl kde bydlet, co jíst, kde se umýt. Byl zcela bez prostředků. Přechodným domovem se mu stal Azylový dům sv. Terezie. V Charitě dostával i jídlo a další podporu.

NESČETNÉ ŽÁDOSTI NA ÚŘADY

Pan Josef se obrátil na úřady s žádostí o znovuvydání dokladu totožnosti. „Získání občanského průkazu ale nebylo tak rychlé a snadné,“ říká sociální pracovníce Mariana Síváková z Poradny pro lidi v tísni. Spolu s právníčkou Helenou Šimáč-

Klientům poradny pomáhá sociální pracovníce Mariana Síváková a právníčka Helena Šimáčková (na snímku). V uplynulém roce se na poradnu obrátilo 350 osob v tíživé životní situaci.

kovou panu Josefovi po celou dobu pomáhaly: „Nejdříve bylo nutné zrušit záznam o úmrtí, podstoupit ztotožnění, získat v rodné matrice opis rodného listu a dokladu o státním občanství. Dalším krokem bylo potvrzení o trvalém bydlišti v místě posledního pobytu. Až poté mohl pan Josef zažádat o občanský průkaz. Celý proces trval 6 měsíců. Jednali jsme s Policií ČR, Úřadem práce, Ministerstvem vnitra ČR, s matricami a několika obecními úřady.“ □

Pan Josef nyní pobírá dávky pomoci v hmotné nouzi a má zažádáno o starobní důchod. Jeho život se za poslední měsíce proměnil. „Je to zvláštní pocit oficiálně neexistovat. Jsem vděčný Charitě za veškerou pomoc. Byla pro mě v posledních měsících rodinou. Byla jediná, kdo se o mě postaral. Nedovedu si představit, co bych jinak dělal. Věřím, že najdu skromné bydlení, pár přátel a klid. Po ničem jiném netoužím.“ □

Poradna pro lidi v tísni poskytuje odborné sociální a právní poradenství. Se žádostí o pomoc může přijít každý, kdo se ocitne v tísni a potřebuje řešit problém, s nímž si neví rady.

KONTAKT:
Pernerova 20, 186 00 Praha 8,
tel.: 222 313 739, e-mail: poradna@praha.charita.cz

PROVOZNÍ DOBA:
každý pracovní den (pondělí–pátek):
10.00–12.00, 13.00–16.00 hod.
Konzultaci v poradně objednejte prosím předem.

Zveme vás na DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Celostátní kampaní Den Charity si připomínáme svátek sv. Vincence z Pauly, patrona a zakladatele moderní charitativní práce.

Cílem kampaně je seznámit širokou veřejnost s činností Charity a jejím posláním, představit zájemcům jednotlivá pracoviště a charitní zařízení. Den Charity není spojen s žádnou finanční sbírkou.

Den otevřených dveří proběhne ve čtvrtek 27. září 2018 od 10 do 17 hodin ve všech zařízeních Arcidiecézní charity Praha.

Více na www.praha.charita.cz.

Pomáháme lidem s mentálním postižením

Charitní Domov svaté Rodiny poskytuje celoroční péči dospělým lidem s mentálním a kombinovaným postižením. S přijetím a láskyplnou péčí pro ně vytváří domov a rodinu. Pomáhá ulehčit utrpení rodičů těchto dětí, kteří byli postaveni před sku-

tečnost přijmout a smířit se s osudem postiženého dítěte. Z důvodu svého zdravotního stavu či z jiných příčin jim již nemohou poskytnout potřebnou péči.

Ve dvou objektech Domova svaté Rodiny žije 76 klientů. I nadále chceme šířit

odkaz zakladatelky sestry Akvinely: vytvářet lidem bezpečné a láskyplné prostředí, které by jim nejen poskytovalo potřebnou péči, ale též je pod vedením odborníků inspirovalo k rozvíjení jejich schopností a tak kompenzovalo jejich životní handicap.

DÁŠA v Domově svaté Rodiny ROZKVELLA

Když se blížil můj odchod do důchodu, přemýšlela jsem, jak nezahálet a udělat něco pro bližního svého. Chtělo to změnu, a tak mě napadlo, zda bych dokázala navštěvovat starší lidi v nějaké dobrovolnické organizaci.

Zkontaktovala jsem se s kaplanem z motolské nemocnice a ten souhlasil, abych pod jeho vedením začala navštěvovat nemocné u jejich lůžek s duchovními rozhovory. Pana kaplana pak ale přeložili na jiné místo a do nemocnice jsem už nechodila.

Po půl roce se však opět ozval a zeptal se: Máte ještě zájem?

Došli jsme do domova důchodců za ležícím pánem, který mě s usazenými očima prosil, zda bych v nemocnici navštěvovala jeho dceru Dášenu, která má Downův syndrom. Nemají příbuzné a její maminka zemřela. Má první návštěva byla šokující: prohlížela si mě hubená, nemluvící a roztěkaná Dášena. Měla zkroucené nohy a zavedenou sondu, kterou dostávala výživu. Dávala jsem jí do svých modliteb a prosila o zázrak, aby

se odsud dostala. Po třech měsících se zázrak stal a Dášena byla přemístěna do Domova svaté Rodiny. Ocitla se v domácím prostředí s příjemným personálem.

Po dobrém stravování jí mohli odstranit sondu a posadili ji do vozíku. Dášena je osobnost a všichni pečovatelé a svěřenci jí mají velice rádi. Má pravidelnou rehabilitaci a její nohy jsou na tom mnohem lépe. K naší radosti občas řekne i nějaké slovo. U tatínka v domově důchodců už byla s asistencí několikrát na návštěvě!

Na oddělení, kde jsou podobně postižení dospělí, ji už naučili samotnou jíst a pít, udržet pastelku, tluč na klavír. Kdysi chodila do chráněných dílen, hrála na flétničku a uměla německy! Po rodinné tragédii s maminkou mnoho z toho zapomněla. Když ji navštívím, vidím dojetí, radost a spokojenost. Velice ráda všechny v Domově svaté Rodiny navštěvují, máme se rádi a můj volný čas, který tam trávím, mě obohacuje.

Jarmila Baránková
dobrovolnice

DÍKY KLÁRCE mě už hlouposti NEROZČILUJÍ

Když se narodila moje neteř, byla jsem dítě školou povinné. Prostřední sestra Klárka mi o přestávce na základce přišla říct, že naší sestře Kačence se narodila zdravá holčička a že se jmenuje Klárka. „Proč po tobě a ne po mně?“ řekla jsem. Moc dobře si pamatuji ten pocit ukřivděnosti a vzteku. A ten jsem pocítovala později v souvislosti s neteří často. Zrovna tak si pamatuji, jak máma položila telefon poté, co jí Kačenka volala po pár dnech z porodnice, že jí Klárku nepřinesli ke kojení. „To je divné, něco se muselo stát,“ řekla – a měla pravdu.

Podrobnosti si nepamatuji, bylo mi 12 let. Neteř se narodila zdravá jak řípa, ale v porodnici nějaká sestřička roznesla osklivou chorobu, byl to skandál, nějaký novorozenci snad i nepřehli, nasazení antibiotik, úvaha, jestli budeme nemocnici žalovat. V hluboké totalitě? Následoval smutek, vyděšení a pocit, že to je snad jen zlý sen...

A pak několik let – sedm lidí v bytě tři plus jedna – třikrát denně vyklidit jídelní stůl a cvičit s Klárkou Vojtovu metodu. A kolem dostávaly bolševické rodiny byty, protože si prostě zažádaly. My jsme také mockrát žádali, i psali do Kanceláře prezidenta republiky. Marré. A ten neutuchající vztek a ukřivděnost, marnota a bezmoc.

Nakonec smíření s tím, že neteřinka není jen hluchá a postižená fyzicky, ale i mentálně. A pak

radost, když měla Kačenka další zdravé děti. A radost, že je Klárka ve svém světě většinu času veselá a věčně rozchechtaná.

Dlouho jsem nemohla o Klárce mluvit, aniž by mi nevyhrkly slzy do očí, dlouho, velmi dlouho jsem opravdu pocítovala vztek a žehrala na nespravedlivý osud. Pokud někdo ve společnosti řešil pro mě naprosto zbytečné a povrchné problémy, měla jsem tendenci lidi poučovat a odkazovat na skutečný život.

A pak jsem se sama stala matkou a všechno se mi to

v hlavě znovu vracelo a živě bolelo.

Dnes? Po všech těch emocionálních vlnách pocítuji vděčnost. Vděčnost osudu, že je mi Klárka tak blízko, a přesto to největší břímě neleží na mých bedrech. Je natolik blízko, že si díky ní uvědomuji já, a dnes i mé děti, jak hezký život žijeme. Vděčnost Klárce, že mě lidé řešící hlouposti už nerozčilují, ale připadají mi směšná a o dost radostí ochuzení.

Děkuji, ty naše chechtalko!

Kamila Špráchalová,
herečka

Srdečně vás zveme do naší kavárny!

Vychutnejte si u nás dobrou kávu a další nápoje včetně ovocných přírodních šťáv a vína i místní cukrářské výrobky.

Obslouží vás naši klienti, kteří tak dostávají důvěru a možnost smysluplné práce. Na recepci si můžete zakoupit výrobky z našich terapeutických dílen.

**Ulrychova 10, Praha 6 (nedaleko stanice metra A – Petřiny)
otevíráno každý všední den od 13 do 18 hodin**

PŘESÍDLENÍ POZNALA NA VLASTNÍ KŮŽI. Volyňská Češka pomáhá dalším krajanům z Ukrajiny

Od roku 2015 přesídlila do Česka již tisícovka krajanů a potomků krajanů z Ukrajiny. Podpořil je v tom vládní program, který počítá i se sociální asistencí, díky níž je integrace do české společnosti pro krajanů snazší. Sociální asistenci zajišťuje Arcidiecézní charita Praha. O rozhovor jsme požádali LUDMILU BOBROVSKOU, jednu z prvních přesídlených krajanek, dnes pracovníci pražské Charity, která dalším ukrajinským Čechům v jejich integraci pomáhá.

□ Vyrůstala jste na Ukrajině v rodině s českými kořeny. Jaký byl váš vztah k Česku a české kultuře?

Co se týče České republiky, vždycky jsem měla takový pocit, jako kdybych tady kdysi dávno bydlela, ale dlouho jsem tu už nebyla. Cítím se tady jako doma.

Pocházím z české vesnice Bohemka. Oba moji rodiče byli Češi. Jejich předkové se koncem 19. století dostali přes Polsko na Volyň a pak v roce 1905 byla založena Bohemka v Nikolajevské oblasti. Ve vesnici se udržoval český jazyk, kultura i zvyky. Měli jsme kulturní spolek – klub, ve kterém se promítaly české filmy, učili jsme se zpívat české písničky, hrála tam dechovka, byly tam koncerty. Doma jsme mluvili jen česky, všichni moji předkové byli Češi. Měli jsme doma staré knížky, babička mě učila česky číst i psát. Hlavou

Dnes pracuje Ludmila Bobrovská v Arcidiecézní charitě Praha ve Středisku Migrace a pomáhá dalším ukrajinským Čechům přesídlit do Česka.

mi pořád vrtala otázka, jak jsme se ocitli tady, že vlastně Českou republiku vůbec neznám (a za

Doma jsme mluvili jen česky, všichni moji předkové byli Češi.

Sovětského svazu nebyla možnost se o ní něco dozvědět). Vždycky jsem měla touhu Českou republiku poznat.

□ Na vysoké škole jste studovala ukrajinský jazyk a literaturu. I přesto vás to táhlo k češtině.

Ano, doprovázela jsem jako průvodkyně a tlumočnice české mládežnické turistické skupiny. Ve 2. ročníku na univerzitě jsem češtinu studovala jako nepovinný předmět. A po rozpadu Sovětského svazu, kdy se otevřely hranice, se začaly na Ukrajině zakládat krajaňské spolky. A tak se od roku 1993 aktivně zasazuji v krajaňském životě.

□ Českou republiku jste pak pravidelně navštěvovala. Kdy jste přijela natrvalo?

Do Česka jsem přesídlila v roce 2015 s celou rodinou, čtyřmi dcerami a vnuky. Od roku 2009 v Praze bydlí syn s rodinou. Žijeme v Praze, dcery pracují, vnuci studují. Já jsem byla mezi prvními, kdo prošel programem přesídlení a teď v něm i sama pracuji. Spolu s dalšími kolegy v Arcidiecézní charitě Praha doprovázíme krajanů při jejich přesídlení.

□ Popište prosím, jak přesídlení probíhá? Jak dlouho trvá, než se u nás rodina plně integruje a nepotřebuje už asistenci Charity?

Je těžké mluvit o integraci obecně. Někdo žil už na Ukrajině krajaňským životem, takže se zorientuje rychle, někomu to trvá i léta. Přesídlení trvá několik měsíců, je třeba najít bydlení, práci, školu, zorientovat se v nejbližším okolí, ukončit záležitosti na Ukrajině. Krajané se na nás mohou obracet až rok po svém příjezdu, ale většina to zvládne rychleji. Pomoc Chari-

ty potřebují bezprostředně po svém příjezdu a postupně se osamostatňují.

□ Co je pro krajanů z Ukrajiny při jejich přesídlení nejobtížnější?

Neznalost českého jazyka, neumí se domluvit, nerozumí. Bojí se udělat chyby, neznají zákony a neví, kam by se měli obrátit.

Přesídlení trvá několik měsíců, je třeba najít bydlení, práci, školu, zorientovat se v nejbližším okolí, ukončit záležitosti na Ukrajině.

□ Vaší pomoci využilo už tisíc ukrajinských Čechů. Je mezi nimi někdo, kdo vám utkvěl v paměti, jehož příběh vás zaujal?

Nejvíc mi utkvěly v paměti první klienti. Projekt začínal, bylo kolem něho spousta slávy, rodina byla zabírána v televizi při příletu letadlem. Šlo o manželský pár se synem a malými holčičkami, dvojčaty. Rodina se přestěhovala do Milovic a paní si našla práci ve svém oboru. Dnes je z ní úspěšná manikérka – vyhrává v soutěžích v Česku, Itálii nebo na Ukrajině. Sama už organizuje kurzy modelingu nehtů. Holčičky chodí do školky, syn do školy, manžel pracuje v továrně, všechno funguje. S klientkou jsme pořád ve styku, protože půlce Charity dělá nehty.

Ludmila Bobrovská byla mezi prvními, kdo prošel programem přesídlení. Do Česka přijela s rodinou v roce 2015.

□ Projekt probíhá od roku 2015. Měli to těžší ti, kteří přicházeli mezi prvními, nebo ti, co se přestěhovali nedávno?

Myslím, že ti, co přijeli jako první. Projekt byl v počátcích, klienti neměli ještě dost infor-

pracovních je velká. Klienti, kteří přijíždějí dnes, mají také sami už dopředu mnohem víc informací, které si předávají po sociálních sítích, mnozí z nich tu už mají alespoň část rodiny.

□ Co pro vás osobně projekt znamená? Pomáhá vám v práci vaše osobní zkušenost?

Projekt byl pro mě příležitostí zlepšit svůj život. Žiju krajaňský život i nadále. Jsem ve spojení s krajanů, jsem pro ně přínosem, protože v tomto projektu pracuji. Výhodou určitě je, že znám Ukrajinu, znám mentalitu Ukrajinců a to mi určitě v práci pomáhá.

mací. V České republice byla také jiná ekonomická situace. Dnes je nejnižší nezaměstnanost, poptávka po zahraničních

Pomoc krajanům z Venezuely

Vzhledem k nedávným nepokojům na území Venezuely, které ohrozily i tamní české krajanů, rozhodlo Ministerstvo vnitra a Ministerstvo zahraničních věcí o rozšíření vládního programu přesídlení i na krajanů ve Venezuele. Země se potýká s dlouhotrvající hospodářskou krizí, hyperinflací a nestabilní politickou situací. První rodiny, které se dostaly do tíživé situace, již přicestovaly do České republiky. Sociální asistenci jim zajišťuje Arcidiecézní charita Praha.

RODINĚ VYHOŘEL DŮM. Roudnická Charita pomohla díky Tříkrálové sbírce a Postní almužně

V těžké životní situaci se ocitla dvougenerační rodina žijící na Roudnicku, když jí v lednu letošního roku vyhořel dům. Přišli téměř o vše. O případu se dozvěděla Farní charita Roudnice nad Labem, která z výtěžku Tříkrálové sbírky a Postní almužny rodinu podpořila.

V přízemí domu žije manželský pár. V podkrovním bytě pak jejich adoptivní dcera s manželem. Požár, který vznikl v elektrickém vedení, úplně zničil podkrovní byt a střechu. Mladá rodina přišla o bydlení a veš-

kerý majetek. Při hašení bylo zničeno i požárem nezasažené přízemí domu.

O příběhu rodiny se dozvěděla Farní charita Roudnice nad Labem, která se jim rozhodla finančně pomoci. „Jedná se o slušnou rodinu. Jsou velmi vděční za každou poskytnutou pomoc,“ říká Zdenka Pětníková, ředitelka Farní charity Roudnice nad Labem. „Moc děkuje Charitě, roudnické farnosti a všem lidem z okolí, kteří nám svými příspěvky pomohli. Dům vyžaduje opravu elektriky, krovů i střechy, takže dar hned najde své využití,“ uvedla jedna z obdarovaných při převzetí daru.

CHARITNÍ TAXÍK pomáhá na Nymbursku SENIORŮM a LIDEM S POSTIŽENÍM

Farní charita Nymburk našla netradiční způsob, jak pomáhat seniorům a lidem se zdravotním postižením v jejich každodenním životě. Nabízí službu ChariCar. Charitní taxík přepravuje za symbolickou cenu 30 Kč. Mnoho lidí by si to bez něj už nedokázalo vůbec představit.

Jednou z klientek je paní trpící roztroušenou sklerózou. ChariCar využívá, když potřebuje k lékaři nebo na úřad. „Neseme jen přepravním servisem. Lidé často potřebují doprovod, radu, milé slovo a trochu povzbuzení. Sdílíme s nimi jejich starosti a radosti. Naplňujeme jejich potřebu společenského

Dagmar Jetelová pracuje jako řidička ChariCar. Baví ji povídat si s lidmi o jejich starostech a radostech.

kontakt, dodáváme jim sebevědomí a jistotu, že jejich starosti někdo bere vážně. A to mě na

práci řidičky ChariCar baví nejvíce,“ říká Dagmar Jetelová z Farní charity Nymburk.

Služba je určena osobám starším 65 let a držitelům průkazů TP, ZTP a ZTP/P. Převážná většina klientů jsou starší lidé, kteří žijí daleko od centra a jsou odkázáni na přepravu autem. Hromadná doprava do místa jejich bydliště nezajždí, mnozí z nich ani nejsou schopni do ní nastoupit. Taxi je pro ně drahé. ChariCar jim usnadní situaci. Využívají ho, když potřebují na nákupy, k lékaři nebo na návštěvu ke kamarádovi. „O službu je velký zájem. Stává se, že máme objednávky na 3 měsíce dopředu,“ uzavírá Dagmar Jetelová.

MĚL JSEM STRACH, že mě lidé JAKO PŘÍSLUŠNÍKA jiného kmene NEPŘIJMOU

ROZHOVOR s ředitelem nemocnice v Ugandě

JAMES KAZUNGU stojí od konce roku 2016 v čele České nemocnice v Ugandě. Podarilo se tak završit jednu z důležitých etap emancipace nemocnice od závislosti na řízení Arcidiecézní charitou Praha.

❑ Můžete se nám prosím představit?

Jmenuji se James Kazungu, je mi 37 let a mám 2 děti, syna a dceru. Vystudoval jsem magisterský obor management zdravotnictví. Pocházím z jihozápadní Ugandy.

❑ Jak jste se dozvěděl o výběrovém řízení?

Pracoval jsem v kraji Kisoro u hranic s Rwandou a Konžskou demokratickou republikou. Je to odsud velmi daleko, přes 500 kilometrů. O práci jsem se dozvěděl z internetu, hledal jsem zaměstnání v této oblasti. Moje žena totiž pracuje jako učitelka v Lugazi, což je asi 10 kilometrů od nemocnice. Práce ředitele v nemocnici v Buikwe vlastně znovu sjednotila mou rodinu. Předtím jsme se vídali jen jednou za měsíc, právě kvůli té obrovské vzdálenosti.

❑ Je něco, z čeho jste měl strach, když jste na pozici nastoupil?

Měl jsem trochu strach z lidí, že budou proti mně. Většina zaměstnanců tu pracuje od začátku, tedy přes 10 let. Navíc nepocházím odsud, jsem z jiného kmene, což je také problematické. Ale to, co jsem

Česká nemocnice loni pomohla 20 tisícům pacientů. V jejím čele stojí již téměř dva roky James Kazungu.

čekal, se nestalo. Lidé spolupracovali, přijali mě, pomáhali mi.

❑ Co považujete za největší úspěchy za uplynulý rok?

Neměli jsme anesteziologa, teď ano. Nemocnice disponuje dostatečným množstvím léků. Zakoupili jsme speciální přístroj pro pacienty s astmatem. Pořídili jsme malé auto, se kterým se dostaneme k lidem ve vzdálených vesnicích, zdarma je léčíme a dáváme jim léky. Předtím jsme auto pronajímali, což bylo dražší. Nemocnice je více zabezpečená. Nainstalovali jsme do objektu nemocnice kamery, takže už se nestane, že by se ztrácel nemocniční materiál. Úspěchů je mnoho. Česká nemocnice v Buikwe je dobře fungující zařízení, které slouží mnoha lidem.

❑ Jaké máte s nemocnicí plány do budoucna?

Rád bych rozdělil ženského a mužského oddělení, to bude vyžadovat stavební úpravy. Chtěl bych zaměstnat lékaře - specialistu, nejlépe chirurga. Také bych rád více vybavil naši laboratorii. Potřebujeme nový anesteziologický přístroj, lepší operační lůžka, elektrický měnič. Určitě musíme v celé nemocnici vymalovat. Taky bych moc rád k nemocnici přidružil školu pro zdravotní sestry. Práce je tu mnoho, ale děláme pokroky a za to jsem moc rád.

❑ Poskytovat kvalitní zdravotní péči ve venkovském kraji není určitě snadné. Vzpomenete si na nějaký vážný problém, se kterým jste se musel vypořádat?

Dobrovolníci v České nemocnici v Ugandě: PŘEKVAPILA NÁS VLÍDNOST LÉKAŘŮ K PACIENTŮM

JAN RESLER (28) a ONDŘEJ KRÁČMAR (24) pocházejí z Lanškrouna. Mají za sebou pátý ročník studia na 1. lékařské fakultě Karlovy univerzity. O prázdninách vyjeli na zkušenou do ugandského Buikwe pomáhat do České nemocnice sv. Karla Lwango. Zajímaly nás jejich zkušenosti, a tak jsme jim položili několik otázek, na které odpověděli ještě během pobytu v Buikwe.

❑ Proč jste se rozhodli vyjet do Ugandy a pomáhat v nemocnici? Jaká byla vaše motivace?

J.R.: Důvody byly zřejmě tři. Líbila se mi práce Arcidiecézní charity v Ugandě a chtěl jsem se k ní alespoň částečně připojit. Pak to byla Afrika samotná a možnost žít s místními. Profesně potom možnost vyzkoušet si medicínu bez použití nejnovějších laboratorních vyšetření a zobrazovacích metod. Potvrdilo se mi, že se tu člověk může naučit spoustu dovedností hezky postaru, rukama. Tuhle schopnost na západě pomalu ztrácíme.

O.K.: No, víc už k tomu asi dodat nemůžu. Snad jen to, že mě velice namotivovala rodi-

na a především nejstarší sestra. A pak jsem taky chtěl ochutnat africkou kuchyní, zejména místní kávu.

❑ Jak jste se o projektu dozvěděli?

O.K.: Stáže jsme hledali především na internetu. Různé or-

ganizace, různé destinace. Kromě Afriky jsme zkoušeli nalézt také stáže v Asii. Vyhledáváním jsme strávili asi půl roku. O české nemocnici v Ugandě se nakonec dozvěděl Honza...

J.R.: ...od sestry boromejky v Nemocnici pod Petřínem. Vedoucí charitní mise, Bernadetu, jsme proto až do přiletu mylně považovali za matku představenou místní kongregace.

❑ Co vás na místě nejvíc překvapilo?

J.R.: Vzdělanost lékařů. Jejich znalosti po škole jsou velmi podobné evropským standardům, byť realita práce je pak jiná. Praktické zkušenosti jsou nesrovnatelné. Každý doktor musel na medicíně provést například několik operací, z řady předmětů měli praktické zkoušky. První den s námi doktorka na interně prošla léčbu HIV až do molekul. Nijak se to nelíšilo od toho, co jsme se učili v Praze. Pak mě taky překvapila jejich vlídnost k pacientům.

O.K.: Že mi zdejší strava, vlídnost místních a především jejich klidná povaha vyřešily mé dlouhotrvající potíže se zažíváním. Doporučuji!

❑ Jak byste nemocnici v Buikwe přiblížili českým dárcům?

O.K.: Nemocnice je umístěna v chudé oblasti kolem vesnice Buikwe. Nejbližší odpovídající zařízení se nachází ve 40 km vzdáleném městě Jinja se sto tisíci obyvateli. Lze zde najít jak

ambulanci, tak lůžková oddělení rozdělená na dětské, všeobecné (něco jako interní oddělení), chirurgické a porodnické s gynekologií. Denně v ambulancích vyšetří kolem 100 pacientů, na lůžkových odděleních jich za den přijmou průměrně 12. Samotný areál nemocnice je krásné místo, které se mimo jiné může pyšnit avokádovými, kávovými a stromem, který nese plody podobné datlím a jehož jméno se nám zatím nepodařilo zjistit.

J.R.: Pracuje tu kolem 90 mílých lidí a dvě výjimečně krásné doktorky.

❑ Co podle vás pro místní lidi nemocnice znamená?

J.R.: Dostupnost zdravotní péče. Nemocnice je například jediné místo, kde se v širokém okolí dostanou matky k život zachraňujícímu císařskému řezu či ultrazvukovému vyšetření plodu. Poskytuje také mj. nejnovější léčbu malárie, HIV a mnoha dalších „tradičních“ chorob. Na denním pořádku jsou tu mnohočetná zranění z místních moto-taxi, která by v místních podmínkách bez chirurgické péče znamenala vážné ohrožení života infekcí. Máme opakovanou zkušenost,

Jan a Ondřej byli u toho, když byl do České nemocnice dodán sanitní vůz, který Arcidiecézní charita Praha zakoupila díky daru od firmy Program H Plus.

kdy se místní svěřili do rukou tradičních léčitelů a ti neodhadli své schopnosti. Nemocnice poté řeší i následky těchto zásahů. Jako příklad mě napadá situace, kdy léčitel ošetřoval pahýl pupečníku ještěřícími výkaly a lékaři v nemocnici pak zachraňovali dítě před smrtí na sepsi.

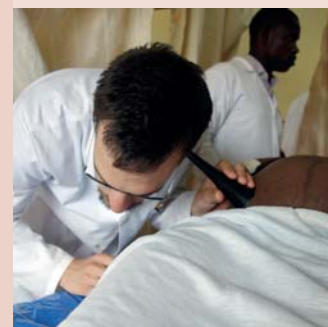
O.K.: Kromě toho nemocnice nabízí spoustu pracovních míst. Obchodníci ve vesnici bezpochyby profitují z neustálé fluktuace lidí. Nemocnice je světovým bodem v Buikwe a místní se tu rádi zastavují a jen tak klábosí. Toto zařízení jednoznačně plní i kulturní úlohu.

❑ Co byste vzkázali dárcům, kteří nemocnici podporují?

J.R.: Uganda je podle mého dosavadní zkušenosti velmi podceňovaná země. Lidé jsou zvědaví, lační po vzdělání a schopní ho i velmi dobře využít, pokud k tomu mají možnost. Překvapila mě i jejich pracovitost. Problémem je pochopitelně technická vybavenost služeb v zemi obecně a finance. Česká

nemocnice v Ugandě je jedním z míst, které dává místním možnost převzít odpovědnost za svůj rozvoj do vlastních rukou. Patří k nejvíce smysluplným investicím svého druhu, s jakými jsem se doposud setkal.

O.K.: Děkujeme za starost o problémy lidí vám vzdálených nejenom zeměpisně. Obzvláště v dnešní době, kdy se pomoc druhým bere spíše jako projev slabosti a stává se cílem posměškové velké části společnosti. Jsem vděčný za možnost nahlédnout do charitních projektů. Pomoc je zde nejenom potřebná, ale především velice efektivní. ❑

ADOPCE NA DÁLKU® pomáhá už čtvrt století

Dokončení ze strany 1.

Čísla, která však mají v Charitě k dispozici, hovoří jasně: Během posledních 25 let zaplatili Češi vzdělání 31 622 dětem ze sociálně slabých rodin v osmi zemích světa. „Představte si jedno okresní město plné dětí a mládeže a dnes už dokonce dospělých tátů a maminek od rodin, kterým docela cizí lidé z druhé polky světa změnili život k lepšímu. Těmto nejchudším zaplatili nebo platí vzdělání lidé z České republiky;“ vysvětluje ředitel Arcidiecézní charity Praha Jaroslav Němec. Takový úspěch si vysvětluje nejen štědrostí obyvatel Česka, která se každoročně ukazuje i v jiných sbírkách. Lidé v naší zemi podle něj dobře vědí, jaký dopad na budoucnost každého člověka má vzdělání. „Z naší vlastní středoevropské zkušenosti víme, že nejlepší způsob, jak zařídit, aby naše děti stály na vlastních nohou, je dopřát jim dobré školy. Proto lidé rádi pomohou

ke vzdělání třeba dětem v Indii, aby jim pak už nikdo další pokud možno pomáhat nemusel;“ popisuje Jaroslav Němec podstatu této rozvojové pomoci.

CHARITA POSTAVILA DEVĚT ŠKOL A NEMOCNICI

Adopce na dálku® otevírá dveře ke vzdělání, ale nezůstává jen u toho. V průběhu

uplynulého čtvrtstoletí zapojila Arcidiecézní charita Praha do tohoto projektu i další rozvojovou pomoc přímo v místech, kam míří z České republiky finance na podporu školáků a studentů. Postavila například devět škol a založila a provozuje nemocnici v Ugandě, která ročně zachrání životy a zdraví dvěma desítkám tisíc pacientů. Arcidiecézní charita Praha pomáhá i rodičům školáků a studentů: zakládá svěpomocné skupiny, připravuje a financuje rekvalifikační kurzy a nabízí tzv. mikrofinancování. „Desítkám tisíc dospělých jsme dali pracovní příležitosti nebo jim pomohli drobnými půjčkami k vlastnímu podnikání;“ vypočítává Jaroslav Němec.

POMÁHÁJÍ RODINY I PARTY KAMARÁDŮ

Arcidiecézní charitě Praha se podařilo za uplynulých 25 let zapojit do rozvojové pomoci v rámci Adopce na dálku® desítky tisíc štedrých obyvatel Česka. „Patří jim velký dík za to, že se rozhodli přijmout za svou starost o vzdělání konkrétních školáků a studentů. Přispívají jednotlivci chudí i bohatí, ale také spousta rodin, pracovních kolektivů, skautských oddílů, farností, spolků, ale i hospodských part;“ chválí Jaroslav Němec štědrost i vynalézavost dárců, jak dát peníze dohromady.

Aktuálně je v programu Adopce na dálku® podporováno 7 784 dětí. Měsíčně stojí podpora školáka nebo dítěte v Indii 410 korun, v Ugandě a Zambii 584, respektive 667 korun.

PLNI VDĚČNOSTI A DÍKŮ

V Indii před 25 lety program Adopce na dálku® začal. Od mladých lidí, kteří díky českým dárcům získali vzdělání, dnes dostáváme dopisy plné vděčnosti a díky.

➤ Pocházím z pětičlenné rodiny, mám ještě dva mladší bratry. Uplynulých 20 let se mi dostávalo podpory, díky níž jsem mohla vystudovat vysokou školu se zaměřením na obchod. Pracuji v nemocnici jako administrativní pracovník a mám radost, že mohu finančně podporovat svoji rodinu. Děkuji panu Bohumilu a Arcidiecézní charitě Praha za to, že mi byli oporou v období studia.

Priyanka

➤ Pocházím z malé vesnice poblíž indického Honnavaru. Otec zemřel, o mé dva bratry a o mě se starala maminka. Díky programu Adopce na dálku® jsem mohla dokončit základní školu a krejčovský kurz v Technické škole Prathibodaya. Po dokončení kurzu jsem pracovala jako švadlena. Nedávno jsem přijala nabídku vyučovat na Technické škole a předávat své dovednosti dalším studentům. Jsem šťastná, že mohu podporovat svou maminku i sourozence. Daří se nám dobře.

Tara Naik

➤ Táta je elektrikář, matka se stará o domácnost. Díky programu Adopce na dálku® jsem vystudovala vysokou školu! Paní Iveta mě podporovala od mé 9. třídy. Jí patří za to všechno moje poděkování. Pracuji nyní jako učitelka na střední škole, kde učím angličtinu. Tato práce mě naplňuje. Mohu mladé lidi inspirovat k tomu, aby si uvědomovali důležitost vzdělání v jejich životě.

Kothai

➤ Tatínek je truhlář, maminka žena v domácnosti. Na chudém venkově jsme neměli dost peněz na vzdělání. Vystudovala jsem jen díky programu Adopce na dálku®, a to nejen základní, ale i střední a nakonec i vysokou školu. Jsem učitelkou a mým oborem je biologie. Ze svého platu podporuji rodiče i sourozence.

Rekha

➤ Jsem vděčná mému dárci, který mě tolik podporoval. Do Adopce na dálku® jsem se zapojila už v mateřské škole a díky jeho podpoře jsem vystudovala bakalářský obor ekonomie. Dnes mám stabilní práci v textilní firmě.

Valina

VÝUČNÍ LIST nebo VYSOKOŠKOLSKÝ DIPLOM. Šance na lepší budoucnost

Rodiče chtějí pro své děti to nejlepší vzdělání. I ti „adoptivní“. V následujícím článku se dočtete, proč je pro většinu dětí z programu Adopce na dálku® nejlepší volbou výuční list, ale že zároveň šanci dostávají i ti studijně nejnadanější.

Adopce na dálku® je program pro děti z chudých rodin. Děti pocházejí téměř výhradně z venkovských oblastí, jejich rodiče jsou často negramotní. Program usiluje o to, aby děti získaly praktické vzdělání na učilišti nebo střední škole, což jim do budoucna zajistí kvalifikovanou práci. To se daří u 80 % dětí, které program Adopce na dálku® úspěšně absolvují.

MLADÍ LIDÉ JSOU PŘÍNOSEM PRO KOMUNITU

Tito mladí chlápci a dívky pak mají otevřené dveře k vlastnímu podnikání. S výučním listem si mohou otevřít vlastní kadeřnictví či stolařství,

a jsou tedy schopni zaměstnat sami sebe nebo dokonce i další lidi. Jsou tak přínosem pro vlastní komunitu, protože nemusejí opouštět rodnou vesnici a stěhovat se za prací do velkého města.

Jen studijně nejnadanější děti dokáží obstát i na vyšších školách. Program Adopce na dálku® jim v tom pomáhá. Platí vysokoškolákům část školného, přispívá na ubytování, obědy, administrativní poplatky ve škole a zdravotní léčbu v případě nemoci. Studenti si obvykle během prázdnin přivydělávají a část nákladů na studium hradí i rodina. Z dlouhodobých statistik vyplývá, že vyšší odbornou

školu absolvuje 12 % a vysokou školu 3 %, „adoptovaných“ dětí z celkového počtu těch, které studia řádně dokončí.

57 UGANDSKÝCH VYSOKOŠKOLÁKŮ

Situaci v Ugandě přibližuje Bernadeta Pavlíková, vedoucí tamní charitní mise: „Díky adoptivnímu programu studuje na vyšších a vysokých školách aktuálně 57 mladých lidí. Je to pro ně životní šance, o které se jim v dětství ani nesnilo. Osm z nich dokonce získalo státní stipendium, což je nesmírně náročné.“

Dosažené vzdělání vychází z nadání a aspirací dítěte. Ať mu pomůžeme získat výuční list nebo vysokoškolský diplom, v obou případech jsme mu dali do života velkou hodnotu – šanci na kvalifikovanou práci a lepší budoucnost,“ uzavírá Bernadeta Pavlíková. □

Jakého vzdělání dosáhli absolventi Adopce na dálku®

6 %	základní škola
52 %	odborné učiliště
27 %	střední škola s odbornou kvalifikací např. ekonomickou, veřejně-správně, pedagogickou, zdravotnickou, sociální apod.
12 %	vyšší odborné školy
3 %	vysoké školy

Tabulka obsahuje souhrnné informace z programu Adopce na dálku® od roku 2004 do současnosti. Základní soubor tvoří děti, které úspěšně dokončily vzdělání (70 % ze všech „adoptovaných“ dětí).

Díky českým dárcům mají „adoptované“ děti KVALITNÍ ŠKOLNÍ OBĚD

Když se řekne Adopce na dálku®, vybaví se každému podpora chudých dětí ve vzdělávání. Program je mnohem komplexnější. Zahrnuje podporu celých komunit, zdravotní péči a ve školách, kde by děti neměly kvalitní stravu, i školní obědy.

„Do škol v Kitule a Malongwe nakupujeme kukuřici, kontrolujeme její kvalitu, následně ji necháme umlít v mlýně a opět kontrolujeme, že je kvalita mouky dobrá,“ popisuje Bernadeta Pavlíková, vedoucí charitní mise v Ugandě. „Stejně tak vybíráme kvalitní fazole. Kromě kvality dbáme taky na to, aby žáci dostali dostatek jídla, který jim pomůže lépe se v hodinách soustředit.“

Je důležité zajistit školákům školní oběd, protože vyučování pokračuje často i v odpoledních hodinách. V Indii podporuje školní stravování stát. Na soukromých školách je platba za obědy zahrnuta ve školném. „Adoptivní“ rodiče se tak na platbě za oběd podílejí.

Tam, kde je to technicky možné, zajišťuje Charita obědy i zambijským školákům. Aleš Vacek popisuje: „Do centra v Mukonchi v místní farnosti docházejí dvě místní paní kuchařky, které obědy na ohni vaří. Oběd se podává od 11 do 14 hodin. První dostávají oběd děti a studenti, kteří mají vyučování odpoledne. Ti se vystřídají s dětmi, které již své vyučování ten den skončily.“

Školní obědy dostávají děti díky českým dárcům. Na snímku je zachycena dodávka posha a fazolí do Základní školy sv. Jana Nepomuckého v Ugandě.

Obvykle se vaří kukuřičná kaše „nshima“ s přílohou, buď s fazolemi, zelím, špenátem, rybičkami siavonga. Čerstvou zeleninu dodávají místní ženy, které ji pěstují přímo ve farnosti s sojovým masem nebo sušenými na stejném pozemku.“ □

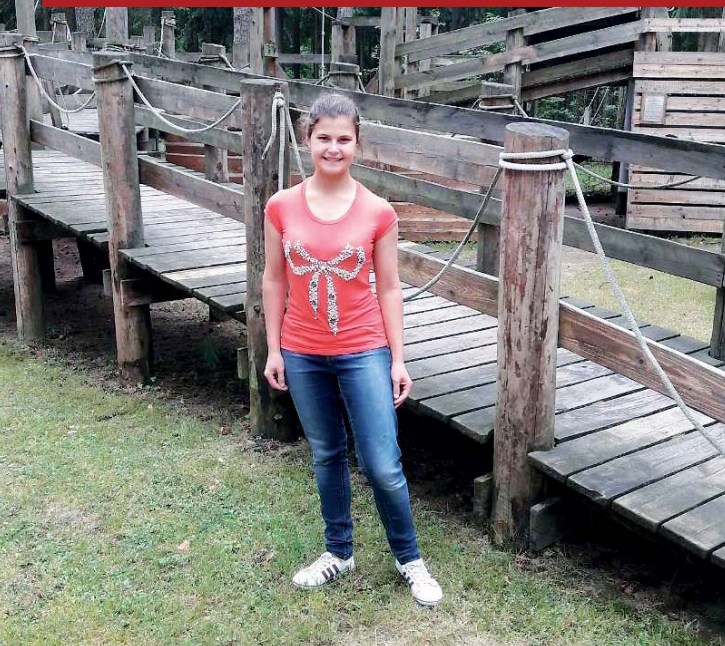
 Sledujte nás na facebooku

www.facebook.com/praha.charita

 Jsme na Instagramu
Instagram

www.instagram.com/charitapraha

Olga z Běloruska bude studovat v České republice. JEJÍM SNEM JE STÁT SE LÉKAŘKOU

Olga mohla pokusit o studium v České republice, na Masarykově univerzitě v Brně. Bydlela by u mne a mohla bych se o ni postarat nejen finančně, ale být jí i jinak oporou. Oba rodiče s tím souhlasili.“

Před půlrokem maminka Olgy zemřela. „Na maminku byla Olga velmi citově vázaná,“ říká paní Chudárková, „kromě sester jsem jí největší psychickou oporou já. Jsem připravena se o ni po všech stránkách postarat jako o vlastní dceru. Je to velmi inteligentní a charakterní dívka, která si zaslouží veškerou pomoc, kterou je jí možno poskytnout. Víím, že cílem Adopce na dálku® je umožnit dítěti vzdělání v rodné zemi, domnívám se však, že Olžina situace je mimořádná.“

Olgu z Běloruska čeká od září nový život. Přijede studovat do České republiky. Začátky nebudou určitě snadné nejen kvůli novému prostředí a jazyku. Olze před půl rokem zemřela maminka. Oporou je jí česká „adoptivní“ maminka z Brna, se kterou má díky pravidelným letním pobytům blízký vztah.

Studium Olga zahájí ročním kurzem češtiny pro cizince. Příští rok ji čekají přijímací zkoušky na Masarykově univerzitě v Brně. Olga má sen stát se lékařkou.

Pomoc s jeho splněním se rozhodla paní Chudárková, která dívku již 6 let podporuje v programu Adopce na dálku®. „Vztahy mezi námi jsou velmi blízké,“ říká paní Chudárková, kterou Olga několikrát v létě navštívila v rámci pobytů pořádaných Charitou.

Paní Chudárková vysvětluje, že vlastní rodina by Olgu na studiích podporovat nemohla: „Oporou rodiny byla nejen po organizační, ale i po materiální stránce matka. Když musela ze zdravotních důvodů zanechat práce, finanční situace rodiny se dále zhoršila a bylo zřejmé, že děti nebudou moci studovat vysokou školu, protože není v jejich možnostech hradit náklady související se studiem v jiném městě. Navrhla jsem rodičům, že by se

Přijmeme žáky do kurzu čtení, psaní a počítání. ZN.: VĚK NEROZHODUJE

Když jsme před deseti lety v Solwezi poprvé začínali s lekcemi základního vzdělávání pro dospělé, netušili jsme, že budou mít takový úspěch. Naším cílem bylo a nadále zůstává, aby se lidé ve všech centrech Adopce na dálku®, kteří se do kurzu přihlásí, naučili číst, psát a počítat. Velmi mile nás překvapilo, že ti, kteří absolvovali první rok, chtěli pokračovat dále. Po několika letech večerního studia a sobotního doučování mnoho z nich dokonce podstoupilo závěrečné státní zkoušky pro žáky základních škol. A uspěli!

Většina ze studentů jsou ženy, které v minulosti neměly možnost studovat. Nyní se vrací do školních lavic po dvaceti i více letech. Rozhodly se dohnat ztracený čas, bojovat s naší pomocí proti chudobě.

Školy, s nimiž spolupracujeme, nám vyšly vstříc. Otevřely večerní kurzy, aby ženy mohly získat i středoškolské vzdělání. Někde vůbec poprvé v historii

školy. Absolventky neodradily školní poplatky, nepochopení a posměch ostatních, ani to, že si do školy musí obléknout školní uniformu jako jejich mladší spolužáci. Hlad po vzdělání zvítězil.

V Solwezi tento rok ve dvou základních školách večerně studuje přes 70 dospělých,

v Mukonchi 35 a v Mpanshye 25. Kurzy začínají vždy na začátku školního roku a přihlásit se může každý. Věk vůbec nerozhoduje. Nejdůležitějším kritériem je zájem o vzdělání.

*Aleš Vacek
vedoucí charitní mise
v Zambii*

JAK SE ŽIJE V ZAMBII?

**Rozhovor s Alešem Vackem,
vedoucím zambijské charitní mise**

Aleš Vacek je světoběžník. Deset let cestoval po celé zemi. Pracoval i na zámořských lodích. V roce 2006 se usadil v Zambii, kde vede charitní rozvojovou misi.

□ Jaká je Zambie?

Je to země desetkrát větší než Česká republika. V každé části mají velké národní parky, v nichž naleznete prakticky všechny druhy africké fauny. Je tam spousta krásné a nedotčené přírody, o níž turisté nemají tušení, protože tam nevedou silnice. Do odlehklých oblastí je tak opravdu těžké se vůbec dostat. Nebo jedete pět hodin sto kilometrů a cesta je tak špatná, že pokud nemáte terénní vůz, není šance projet.

❑ Jací jsou obyvatelé Zambie?

Jsou v klidu i přes různé pro Evropana šílené věci, které zažívají. V Zambii mají například běžně každý rok v období dešťů epidemii cholery. Pokud nedostanete léky, obrovský průjem vás během několika hodin dehydruje a zemřete. Naposledy to ale bylo tak vážné, že vláda uzavřela školy po celé zemi, nakažených bylo na tři a půl tisíce. V čase poslední epidemie povolala vláda do ulic měst armádu, která je uklízela a zbavovala odpadků a špíny.

Místní lidé jsou pohodoví, pomáhají si. Nesetkal jsem se s nějakým přepadením či útokem na mě. Možná za tu dobu už vím, kam chodit a kam nikoliv.

Vedle toho se ale setkáte s pokusy o podvody a s panující korupcí. Přitom v nové ústavě Zambijci deklarovali, že jsou křesťanský národ. Kamkoliv vyrazíte, potkáte kostel nebo modlitebnu některé protestantské nebo oblíbené letniční církve. Já snad neznám Zambijce, který by nechodil do kostela.

❑ A přitom mají sklony k podvodům a korupci?

Oni vidí příklady a vzor svých vládnoucích činitelů. Říkám tomu syndrom velkého muže. Ministři se v Zambii stávají velmi obézními. Místní lidé to komentují: „Teď je u vlády, tak se nají.“ Představte si, že v Zambii je 72 kmenů, tedy různých národností. V každé z jedenácti provincií je jiný oficiální jazyk. Těch neúředních jsou spousty a vzájemně si lidé nerozumějí. Když nastoupí nový prezident nebo ministr, tak si s sebou přivede lidi svého jazyka a kmene. Zní to cynicky, ale obmění se osazenstvo, které korupcí dosáhne na peníze.

❑ Takže podpora od nás z České republiky jde přímo dětem a do školství.

Školství v Zambii je na tom opravdu zle. Pro nás je to nepředstavitelné. Prvňáků bývá ve třídě až padesát, v dalších ročnících třeba až osmdesát dětí.

Když jsem byl v Zambii první rok, asi 14 dní jsem učil na venkově angličtinu středoškoly.

Bylo jich ve třídě průměrně sto. Když jsem nesl domů opravovat sešity, potřeboval jsem na transport pomocníky. Přitom každý rok tu stavějí nové školy, potřebují stále víc učitelů.

❑ V jakých poměrech žijí rodiče dětí z charitního programu Adopce na dálku*?

Děti pocházejí z nejhudších vrstev, mají jen jednoho rodiče nebo jsou úplní sirotci, o které se starají příbuzní. Pokud jejich rodiče žijí, obvykle jsou bez práce a stálého příjmu, protože nemají vzdělání. Obdělávají malé pole, vlastní pár hospodářských zvířat, kozy, slepice. Z jejich pěti dětí vybereme alespoň jedno, které se nejvíc snaží a má o školu zájem. Zaregistrujeme ho do programu a najdeme mu v ČR dárce.

❑ A pak platíte jeho studia?

Studia, uniformu, boty, zdravotní péči a navíc nějaké drobnosti. Například sportovní dny, vánoční dárek, který se dává všem stejný jako třeba deka, moskytiéra, aktovka do školy. Pro nás velmi obyčejné věci, ale pro ně to znamená hroznou moc, protože jinak nedostávají nic.

❑ Procestoval jste kus světa, čím vám Zambie přirostla k srdci, že jste v ní nakonec zůstal?

Když jsem zcestoval svět, pracoval na lodích a našel jsem nějaké peníze, řekl jsem si, že se budu věnovat nějaké pomoci. Té bídy světa jsem viděl dost. A táhlo mě to pořád do Afriky. Neplánoval jsem, že bych tady zakotvil. Po příjezdu do Solwezi, když jsem začal pracovat pro Charitu, jsem se seznámil se svojí

budoucí manželkou. Nehledal jsem v té době životní partnerku, ale skamarádili jsme se. Po čase se z toho vyvinul vztah a po dvou letech jsem ji představil u nás doma a naši neměli žádné námítky. A tak jsme se po pěti letech vzali. Manželka už má jen maminku, která se na to nedívá s nadšením. Bála se, že to s bělochem nebude mít lehké, přeci jen pocházíme z jiných tradic, z odlišné kultury.

❑ A je to tak?

Nemůžete čekat, že se Zambijka stane Češkou nebo Čech Zambijcem. Zambijci jsou jiní spoustou věcí, mají úplně jinou životní motivaci. Zachovávají tradice, kterým my nerozumíme. Jinak se starají o rodinu, jsou jinak vedeni. Chtějí se hodně dostat do světa. Velmi usilují o vzdělání, které jim otevírá úplně jiné možnosti, a oni to vědí. I proto je tu náš program Adopce na dálku* tak úspěšný. Moje žena měla štěstí, protože než zemřel její strýc, víceméně ji dostrkal na univerzitu. Její maminka na to neměla peníze, protože její manžel zemřel, bylo jich pět dětí a přitom moje žena dosáhla na nejvyšší možné vzdělání na univerzitě.

❑ Rodina je pro ně jistě cenná.

Naprostý základ. Mívají hodně dětí, v průměru 5,3 dítěte na rodinu, pomáhají si v rodině i v okolí sousedům. Například při svatbách a pohřbech. Nedávno zemřel někdo v okolí, ani jsem ho neznal, řekla nám to sousedka. A moje žena tam běžela, pobyla chvíli s rodinou, a pak jsme jim dávali dar nebo jídlo, pomáhali s přípravou na pohřeb, pro-

tože mělo přijet hodně příbuzných z různých částí země.

Když je svatba, tak se rodiny nevěsty a ženicha nebo i se známými skládají na příspěvky pro nevěstu. Nevěsta má tzv. kuchyňský večírek, kde se sejdou jen ženy bez mužů a každá jí dá nějaký dárek. Během toho získá kompletní vybavení do kuchyně od kamarádek. V jednom okamžiku tam přijede budoucí manžel, předá jí květiny a zase odjede. Jednou jsem se toho

jako jediný mužský zúčastnil, protože jsem dělal fotky pro nějakou manželčinu přítelkyni. Nevěsta kamarádky pohostí, přičemž ty ji víceméně vybavíš do života, protože rodina je chudá, od té nedostane nic. Pomáhají si mezi sebou.

❑ Komunitní život je tedy pestřejší než u nás?

Mnohem. U nás zažijete spíš lhostejnost, jsme odtaziť. Afričani jsou naproti tomu otevření, a když máte třeba problémy, snaží se poradit.

Při svatbě nebo pohřbu se sejdou spousty lidí, přesouvají se třeba po dvou, třech stovkách na korbě nákladáku. Když jsem to viděl poprvé, ptal jsem se, kam že to jedou na brigádu.

❑ Co je v Zambii běžné a oblíbené jídlo?

Základní potravinou je kukuřice, kterou zasejí, když začne poprvé pršet v říjnu, listopadu a sklízí se v květnu, červnu a z ní dělají tzv. „nshima“. Je to bez chuti, jedí ji se všemi přísadami, zeleninou, zelím, s kuřecím

masem. Podává se řada dalších příloh jako špenát, který připravují z listů sladkých brambor, nebo z listů dýní. Umí vše skvěle upravit a dochutit.

Konzistencí bych „nshima“ přirovnal k našim bramborovým knedlíkům, jen je bělejší, když se vaří, tak postupně tuhne jako kropicová kaše, pak dáváte na talíř tuhé, pravidelné kusy. Zambijci ji jedí rukama, dávají si kousky s masem a omáčkou do pusy. Já nshima rukama nejím, protože mi vadí, že je horká.

❑ Hygienu Zambijci asi moc vážně neberou.

Občas ne, ale bylo by klíší se myslet, že na ni nedbají. Na druhou stranu zachovávají podivné zvyky. Na vesnici, kde není žádný vodovod ani kanalizace, tak před chatrč přijde paní s ručníkem, mýdlem a škopkem s vodou. Všichni si ho podávají a myjí si v něm ruce a pak jdou jíst. Jenomže ten zvyk se dodržuje bez ohledu na společenské postavení nebo hygienické zázemí rodiny. Třeba i řeholnice v konventu si takhle podávají škopíček před jídlem, stejně tak rodina vlastníci auto a krásně zařízený byt. Přitom tři metry vedle mají nádhernou koupel-

nu s tekoucí vodou. Drží si to jako rituál. Představte si: sedíte v hezkém pokoji na návštěvě, kolem dokola jde škopek se špinavou vodou, v němž si myjí všichni ruce a pak si je jdou opláchnout do koupelny.

❑ Jak vypadají tamní poměry, jak se v Zambii žije?

Záleží, kde žijete, jaká je vaše životní úroveň a jestli pracujete. Maminka mojí paní pracovala 30 let jako sálková sestra v nemocnici, takže teď má nějaký vedlejší úvazek, je schopná pracovat, ale už je víceméně v důchodu. V Zambii lidé chtějí pracovat pro vládu, třeba jako učitel, zdravotník, protože když

odpracujete 30 let, dostanete výslužné, velkou částku. Myslíme, že se nemají špatně, koupí si malou farmu, postaví si domek a pronajímají ho. Nevede se jim úplně špatně, ale nejsou to nějak bohatí lidé.

❑ Jak žije Aleš Vacek? Má zařízenou domácnost evropsky?

Máme televizi, sporák, ledničku. Nikdy jsem nebyl pro nějaké hromadění věcí, takže žijeme skromně. V Zambii se hodně musí uklízet. Mimo období dešťů se hodně prší. Když se po měsíci vrátíme z dovolené, tak prvně musíme uklidit celý byt, vyluxovat všude prach.

Internet je ve městě celkem běžnou záležitostí. Lidé tam chtějí jít s dobou, mít nové věci, ale je to neúměrné s jejich životní úrovní. Přijedete do chudinské čtvrti a vidíte satelity. Zařídí si je, ačkoliv nemají splachovací záchod a nedostává se jim peněz na živobytí.

❑ Jak vidíte svoji budoucnost? Chcete být Afričan?

Před sedmi měsíci se nám narodil druhý syn, starší syn nastoupil do školky. Domluvili jsme se s manželkou, že bude s nimi doma, což je v Zambii velmi neobvyklé. Pokud se to dá nazvat mateřská dovolená, tak v Zambii je čtyři měsíce, pak se žena vrací zpátky do práce.

A jestli chci zůstat Afričanem, to opravdu nevím. Zatím je mě tu zapotřebí kvůli charitním projektům. Manželka určitě práci najde, protože než jsme měli děti, tak pořád studovala.

Nemůžu říct, že za rok sbalíme kufry a vrátíme se. Adopce na dálku® mi leží na srdci. ❑

VÁCLAV MALÝ: Nezištná solidarita patří ke zralému lidství

ROZHOVOR

Jako vůbec první český biskup navštívil VÁCLAV MALÝ misi pražské Arcidiecézní charity v Zambii. Setkal se i s těmi nejpotřebnějšími v chudinských čtvrtích, povzbudil ženy navštěvující alfabetizační kurzy i studenty programu Adopce na dálku®. Požádali jsme otce biskupa, aby se čtenáři Bulletinu sdílel své zkušenosti z cesty.

❑ Charita v Zambii podporuje v programu Adopce na dálku® stovky školáků ze sociálně slabých rodin. Jak tento projekt vnímáte?

Tato pomoc má velký význam pro děti, které získají potřebné vzdělání a tím předpoklad, že seženou kvalifikovanější práci k obživě a založení rodiny. Aniž ztratí vazby k chudému prostředí, z něhož pocházejí, otevírá se před nimi šance být vytržen z koloběhu zoufalé nečinnosti, která bývá zdrojem různých nezdravých návyků a vede ke kolapsu důstojného života.

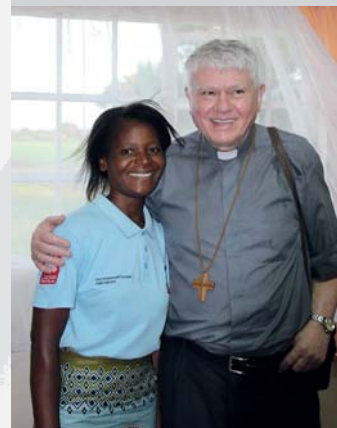
❑ Jak pražská Charita pomáhá v Zambii uskutečňuje?

Prostřednictvím svého zástupce pana Aleše Vacka. Je to muž vnímavý a znalý tamních poměrů. Pravidelně navštěvuje všechny školy a koordinuje sociální akce, které Arcidiecézní charita Praha financuje. Všechny darované prostředky prochází jeho rukou, a proto je jistota, že se peníze dostanou tam, kam mají.

❑ Předával jste certifikáty absolventkám alfabetizačních kurzů. Jak na vás toto setkání zapůsobilo?

Pro mne to byl velmi emotivní a radostný zážitek. Postavení žen v tamní společnosti zvláště na venkově není bez stínů. Tyto ženy, které mají potomstvo, o něž se musí postarat, probudily v sobě touhu a našly od-

vahu a sílu zúčastnit se kurzů psaní a čtení. Patří jim můj velký obdiv a úcta.

❑ Vzpomenete si na nějaké další konkrétní setkání či zážitek z cesty, který vás oslovil?

V jedné škole, kde jsme otevřeli dvě zrekonstruované třídy a kancelář, při slavnostním shromáždění předvedla skupina děvčat a chlapců pravý africký svéráz dynamického zpěvu a tance. Vedl je mladý muž, jehož zápal a způsob předzpěvování a dirigování mne zaujal. Po vystoupení jsem ho spontánně vzal za ramena a vyjádřil svůj obdiv.

Zážitkem byl i okamžik, kdy obrovská slonice se slůnětem stála pár metrů od našeho auta a hleděla na nás. Skoro jsem měl v kalhotách. Naštěstí nás za chvíli obešla. To byl nejšťastnější výdech mého života. ➤

□ Během několikadenní cesty člověk nemůže do hloubky poznat místní kulturu. Přesto – jakých zajímavostí jste si všiml, co vás na Zambijcích a způsobu jejich života zaujalo?

Celková úroveň veřejného prostoru v Zambii je vyšší než v některých afrických státech, které jsem navštívil. Poměrně slušná je dopravní infrastruktura, ve městech je snaha udržovat jakžtakž pořádek. I ubytování mělo slušnou úroveň. Pro mne bylo zajímavé sledovat místní trhy a až dotěrný způsob nabídky zboží. V zemi je dlouhodobý mír, což se odráží i na chování lidí, kteří se pohybují bez strachu v očích. Nikam nespěchají, všechno trvá dlouho. Překvapilo mne, jak v jedné farnosti místní pan farář odložil příbor a začal jíst rukama. Řekl mi: „My jsme tak zvyklí.“

□ Dovedete si představit, že v Zambii žijete delší dobu?

Co by vám nejvíc chybělo, na co jste v České republice zvyklý?

Vadil mi nedostatek vody při osobní hygieně. Rovněž bych těžko snášel zdlouhavost veškerých služeb a nepohodlné cestování autobusem. Obával bych se nákazy malárií a dalších nemocí.

□ Afričané jsou známí svým živým prožíváním víry. Můžete tuto zkušenost potvrdit? Jak například probíhaly mše svaté?

Zpěvy lidu či sboru jsou různé, mají tempo a jsou provázány pohyby těla. Musím poznamenat, že jsem v jiných afrických zemích zažil ještě temperamentnější bohoslužby. Afričané mají rytmus v těle, ani se to nemusí učit. Je to jejich přirozenost, nic umělého. Lidé při mši svaté jsou mnohem spontánnější než my, odpovídají s radostí a vehementně.

□ Pomoc v Zambii může Charita uskutečňovat jen díky podpoře stovek českých dárců. Co byste jim na základě vaší osobní zkušenosti s charitní zambijskou misí vzkázal?

Stále dokola opakují, že žijeme v bohaté části naší planety. Je radostí, když se můžeme o získané prostředky podělit a vzít za svou konkrétní pomoc potřebným, jejichž možnosti vzdělání a důstojného života jsou velmi omezené. Nezištná solidarita patří ke zralému lidství.

Dojal mne jeden nadaný chlapec při slavnostní večeři, když děkoval za možnost pokračovat ve studiích díky Charitě. Ostatní měli tak krásné oči plny vděku a radostí, že to vyslovil i za ně. Už jenom pro tento okamžik stojí za to přiložit z naší strany ruku k dílu.

Bulletin Arcidiecézní charity Praha. Vydává Arcidiecézní charita Praha, Londýnská 44, 120 00 Praha 2. Tel. a e-mail: 224 246 519, pomocdozahranici@praha.charita.cz (Centrum zahraniční spolupráce); 222 512 401, poradna@praha.charita.cz (sociální služby v pražské arcidiecézi); www.praha.charita.cz. Vychází 2x ročně. Evidenční číslo: MK ČR E 20853. Bulletin Arcidiecézní charity Praha vychází 11x ročně také v elektronické podobě. Přihláška k odběru je dostupná na <http://praha.charita.cz/onas/bulletin>.